

Naprej velja
za Ljubljano:
za vse leto 6 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 20 " " "
za čet. " 1 " 75 " " "
po pošti:
za vse leto 7 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 60 " " "
za čet. " 2 " 5 " " "

NAPREJ.

Oznaniha.
Za navadno dvostopno
vrsto se plačuje:
5 kr., ktera se enkrat,
8 " " " dvakrat,
10 " " " trikrat
natisne, veče črke pla-
čujejo po prostoru.
Za vsak tisk mora biti
kolek (štampelj) za 30 kr.
Vredništvo je na starem
trgu hišna št. 15.

Rokopisi se ne vračujejo.

Dopisi naj se blagovoljno frankirajo.

Št. 65.

Ta list izhaja vsak vtorek in petek.

Tečaj I.

Avstrijske novčene zadeve.

(Konec.)

Ni ugodno, če mora država izbirati med tacima neprilika; toda tajiti se ne more, da bi Avstrija zares utegnila priti v zadrego. Če se ozremo v poprejšnjo avstrijsko novčeno zgodovino, vidimo, da vsaj od cesarja Jožefa II. vsako leto primanjkuje dosti milijonov, in da se v zadnjih 50 letih posebno težko brani omáge v novčnih zadevah. Vse to je prevzelo Nj. veličanstvo Franc Jožef I., ko je nastopilo vladovanje, in vsi dovolj vemo, da ni bilo poboljška niti po Bahovem narodnem posojilu, niti po Brukovem otujavanji kronskih posestev in železnic, in da novčni minister g. pl. Plener ne more novčnih čudežev delati poleg svoje najboljšje volje, o kateri nismo nikoli dvomili, da bi zopet poravnal med stroški in dohodki ravnotežje, ki uže tri človeške dobe omahuje. Kakor pri vsakdanjem gospodarstvu, tako mora tudi v državnem upravljanji vedno izmanjkovanje narediti nekaj nastopek, in prav za prav dosti ne pomaga prizadevanje, da bi se ta nastopek odložil. Gosp. pl. Plener se ne veseli neprijetne besede „omage“, ki naredi, da se dolgovi ne morejo plačevati, in za to ga ne moremo grajati; rad bi vse poskusil, da bi se le umeknil neprijetnej dogodbí. Umetalno v red spravlja številke svojega novčnega preudarka, in vsako ugodnost novčnega upravljanja vé tako postaviti, da dobro kaže; povzdičuje dozdanje davke, celó tiste, kakor davek od soli, ki se več lahko ne dáde povikšati; marljivo išče, kateri stvari bi se mogli še naložiti davki, dasitudi so uže vse dačne reči zeló obložene; s kratka, prizadeva si skoraj z nečloveško močjó, da bi navdotal, česar potrebuje država, in da bi odvrnil neprijetni dogodek. To je vredno, da se pripoznava. Ali more pa delj časa tako biti? Ali more delj časa obstati, če primanjkuje v mirnih časih 93 milijonov goljdinarjev? Ne vemo, kako g. pl. Plener misli o tem; ali to pa lahko zagotovimo, da največi nemški možjé, ki umejo novčne zadeve, ménijo, da se ne more odvrniti neprijetni prigodek. Vsak domoljub se mora bojevati z neprilikami, ktere se dáde odvrniti; kar se pa ne dá premeniti, temu se mora udati vsak razumen človek. Vzeli smo v misel čudno zadrego, v kateri smo, iz ktere si pa moramo pomagati, ako nečemo v njej opešati. Ne govorili bi tako, da bi le imeli količkaj upanja, da bi se te neprilike za vselej dale odpraviti, ako bi država vse svoje dačne moči napéla, kar največ more; ali povedati nam je, da se nikakor ne moremo zibati v tem upanju. Znanstvene in djanske izkušnje podpirajo naše misli, da je nevarno zanašati se na dolgo napenjanje avstrijskih davkovih moči vzlasti poleg sedanjih okolnosti raznih pridobitkov, ktere najbrže ostanejo še delj časa take; pa tudi ne moremo najti družega pripomočka, nego da se pomanjšajo — kar pa zopet ne bode

všečno — obresti državnega dolga. Vemo, da smo izrekli neprijetno besedo; ali čutimo v sebi domoljub namén, in mislimo, če država v svojej potrebi uže mora komu naložiti veče teže, da stori boljše, ako jih naloží posameznikom, nego vsemu ljudstvu. Ko bi se na polovico ponižale obresti državnega dolga, ki so zdaj po 5, po 4 $\frac{1}{2}$ in po 4 od sto, moramo opomniti, da bi se to smelo narediti samo začasno pa tudi ne povsod; da bi smelo veljati samo dotlej, dokler bode potreba, da ostane vojska (armada) tolika, kolikoršna je zdaj z ozirom na sedanji preudarek vojaških stroškov, in tudi bi to ne smelo nikakor zadevati niti sirotinskega (pupillar) v državnih papirjih naloženega, niti po kacem naročilu ustanovljenega imetka (stiftungsvermögen.) Ne more se tajiti, da bi to bilo trdo; ali dalo bi se poboljšati s tem, da bi vsako leto na srečkanje prišlo nekoliko državnega dolga, ki bi potem zopet užival poprejšnje obresti. To pač priporočajo politični in novčni vzroki bolj nego da bi se vedno vikšali davki, ali da bi segli po obupnem pripomočku, da bi se namreč vzel in otúžil (veräussern) cerkveni imetek. Ni še dolgo, kar so nekteri mislili, da bi to utegnili biti zdravilo novčnih zadev, dasitudi so otujena kronska posestva morala drugače pokazati celó tistim, kterim se ta reč ne zdi državnopravna krivica. Dobro vemo, da naš svét ima v sebi tudi državnopravno krivico; kaj tacega bi tudi ne bili svetovali, ko bi ne bili priverjeni, da tukaj gre za pravico državne potrebe, za pravico, ktera bode vendar le morala priti na vrsto poprej ali poznejše. Saj celó sam g. pl. Plener je moral nasvetovati, naj se vpelje kupon-ski davek, po kterem se odkrši nekaj obresti državnih dolgov tujim državnim upnikom, kterih ne veže nikakoršen evropski zakon, da bi morali nositi avstrijske državne teže. Vsak mora potrditi, da je do zdaj storil novčni minister g. pl. Plener, kar je skoraj bilo komaj mogoče, ker je vedno tenko plačeval obresti državnega dolga; toda kdo je porok, da mu to bode mogoče tudi 1864. leta, ker stiska na Ogerskem in v Banatu davke precěj poniža, preudarek pa je tako narejen, da bi se morali povikšati? Ni tóje dvomibe, da je res potreba, in samo eno stopinjo imamo pravno od kuponskega davka do manjšanja tistih obresti, ki se morajo plačevati za državne dolgove; ta stopinja se morda sicer še nekoliko odloží, ali ménimo, da naposled bode pa vendar le morala priti na vrsto. Naravno se nam zdi, da g. pl. Plener ne poprime našega nasveta; želimo le, da bi ta reč prišla na pretresanje, in veseli bodemo, ako bi se kdo oglasil, kako naj se drugače z menj trdim pripomočkom doide ta namén.

Čitalnična slovesnost o pevskej zastavi.

V nedeljo 9. dan t. m. o poldne so ljubljanske rodoljube

gospé in gospodičine darovale ljubljanskim čitalničnim pevcem krasno zastavo, katero so jim naredile po nasvetu čestitih Kosovih in Arcetovih gospodičin. Zastava ima tri slovenske barve; dolga je 6 čevljev in 8 palcev, široka pa 4 čevlje in 8 palcev, narejena iz težke svile. Na enej strani zastave se svéti velika zlata lira, opletena z lipovimi listi, nad njo pak je polumesec, ki ima zvezdo nad seboj. To je vezla gospodičina Ana Šmidova, in njéno delo priča, da je vrla domačinka izmed prvih umetnic té vrste; na drugej strani zastave pak se lepo bliskečejo zlate črke: „Narodnim našim pevcem.“ Praporišče, katero je naredil naš domači pasár Valentin Zadnikar, ima tri pozlačene obročke z vrézanimi napisi: „Naprej zastava slave;“ — „Za Boga, Cesarja, Domovino;“ „Pesmi le tamo slišati ni, kjer pošteni ni ljudi.“ Na vrhu praporišča pa je 20 palcev dolga, pozlačena médena sulica, ki ima na enej strani besede: „Slovenke ljubljanske pevcem Slovenije,“ na drugej pa z lipovimi listi ovito létnico: 1863. Pravijo, da veljá zastava nad 300 gld. — Pri izročevanju tega dragocenega darila v čitalničnej, z lipovimi listi in drugimi znaki lepo okrašenej dvorani je stopila na oder, kjer je stala zastava, mlada gospodičina Pavlina Arcetova, v obleki domačih barv, in izročila zastavo g. dr. Dragotinu Bleiweisu s tem ogovorom:

„Budeči izgledje naših slavnih voditeljev nam kažejo, da je prišla tista važna doba, v kateri posebno Slovenec ne smé držati križem rok, če mu je kolikaj do sreče svoje drage domovine, do sreče svojega rodú, ktereja je treba vedno buditi in izobraževati. Marljivo se mora gibati, kdor hoče zaslužiti hvalo poznega vnuka. Da bi se nekoliko pospešilo izobraževanje slovenskega naroda in jezika, zato so čitalnice po slovenskih mestih in trgih začele pod svoja krila zbirati sinove in hčere slovenskega rodú. Ustanovila se je tudi v našem, vsemu slovenstvu tako važnem mestu, v belej Ljubljani, ki je slovensko duševno središče, uže zdaj krepko stoječa, in vedno še rastoča narodna čitalnica. Obrodila je v kratkem času obilo sadú nam, in upamo, da morda celó tudi vsemu slovenskemu narodu, ker, podobna srečnemu drevesu, komaj zasajena imela je uže krepko deblo, razprostirala senčne veje, razsipala obilo cvetje, in poleg cvetja podajala precej bogate sadove. V malej dobi nam je ponudila dosti krasnih duševnih, tudi kratkočasnih, vedno pa čisto narodnih slovesnosti in veselíc. Glasile so se v njej bistroumne in navdušene besede slovenskih rodoljubov; čuditi se nam je bilo izbornim pèresom mnozih pisateljev dragega domačega jezika; vzdigovali so nam dušo glasovi slovenskih pesmi, ktere ste nam navdušeno prepevali vi slovenski pevci! In vzlasti petje v sebi hrani ono čaravno, ono skrivno moč, ki presune vsako srce; ki vžiga v cvetočej mladini žarek svetega rodoljubja; ki tolaži bridko dušo; ki budí iz trdnega spanja dremljóče sinove. Uže davno pak se trdi povsod, da je žensko srce posebno odprto nežnim čutom, dosti bolj, nego po dejanji hrepenéča strastna duša viharneja moža; torej menimo, da nam ne bode nepristojno, ako se mé predrznemo tukaj denes javno izreči iskreno zahvalo vam, slovenski pevci! ki se tako goreče trudite; ki nam navdušeno prepevate krasne pesmi v blagoslavnej maternej besedi. Namenile pak smo tej prizrčnej zahvali spomin, ki naj bi oznanjal vzlasti vam pevcem, in za vami vašim nastopnikom, da ste sinovi slovenskega naroda, kteremu ostanite zvesti v sreči in nesreči, v radosti in žalosti. Tej zahvali odločeni spomin je domača zastava, ktereja smo dale narodne barve, ki naj vam pevcem, in vsem, kteri se bodo kdaj zbirali v njéno senco, budé v srcih ljubezen do vere, cesarja in domovine; ki naj vam podajajo trdno upanje,

da so ti dnevi kal prihodnje bogate žetve narodnega napredka, in ki naj kažejo svetu, da je namén vsega našega prizadevanja in truda tako čist in plemenit, kakor dišeči cvet nam Slovanom svete lipe, čegar listi na zastavi vam pomenljivo ukazujejo, da se je trdno držite, kakor se marljive buče le rade obsipljejo lipovega cvetja. Pevci dragega slovenskega naroda! prejmite iz naših rok vam namenjeno zastavo, okoli ktere se vrstite narodu na korist in sebi na slavo! Dolžnost vam je, da jo venčate s ponosno slavo pevskega zmag; da pod njó ostanete zvesti svojemu pevskega namenu, in da nikoli ne pozabite zlatih črk vrednih pesnikovih besed: „biti slovenske krvi bodi Slovencu ponos!“

Gosp. dr. Dragotin Bleiweis pa se je zahvalil v imeni pevskega zbora, in potem izročil zastavo g. Franceu Vidcu, ki je odločen, da jo bode nosil pred pevci. Gosp. dr. Dragotin Bleiweis je govoril te-le besede:

„Prečestite gospé! blage gospodičine! Dali so mi gospodje pevci, moji tovarši! čestito naročilo, da vam izrečem srčno zahvalo za dragoceni dar — za krasno zastavo, ki ste nam jo prav zdaj izročile s tako ljubeznjivo besedo. Hvala vam, prizrčna hvala tedaj za velik pomenljiv spominek! Zastava je zdaj naša; — in to jej daje največo vrednost, da je prišla iz vaših rok, ki ne dajó darú tako, da bi srce nič ne vedelo za-nj, ampak dajó ga le iz srca, polnega domoljubja, to je onega svetega občutka, ki dan denašnji poveljuje vsak dar. Zato prečestite, nam je vaš dar tako pomenljiv; zato nam bode ta zastava vedno središče, okoli ktereja se bodemo zbirali, da naša pesem, slovenska pesem, bode donela še krepkejše za domovino, vero in vladarja; V tem trojnem veličastnem pomenu si slovenski pevec misli tri barve, ktere krasé narodno našo zastavo. Hvala tedaj še enkrat za vaš pomenljivi dar. Da se pa vredni izkažemo krasnega spominka, prizadevali se bodemo, ne le, da bodemo peli, kar razveseljuje srca, ampak da se čedalje bolj množi število našega pevskega zbora. Ali naj nas bode kolikor listja in trave — nekaj bode našemu zboru vedno manjkalo, vedno bode le polovičen, dokler se ne izpolni živa želja, ki nam uže dolgo, dolgo v prsih klije, da se namreč našemu zboru pridružijo tudi vaši mili glasovi prečestite gospodičine in gospé!

„Kjer krepko se in mehko snide,
Kjer z ostrim rahlo v družbo pride,
Tam čist je glas in dober ves.“

Tako je pel nekaj slavni pesnik. — Zato domoljube gospe in gospodičine! kterim je podan lepi dar petja, srčnej zahvali družim enako srčno prošnjo: stopite blagovoljno v kolo z nami, in pojte z nami. Če poje nemka, zakaj bi ne pela Slovenka? In potem še le bode ponosno vihrala ta zastava nad nami, tedaj še le, ko čist bode glas in dober ves. S tem sladkim upanjem od vas prejeta zastavo izročam zdaj gospodu Vidcu, ktereja smo si izbrali, da bi jo nosil s tako krepko roko, kakor mogočno doni njegov glas, ljubljanskej čitalnici na čast in slavo in vedno večí napredek.

Gosp. France Vidce je navdušen prijel zastavo, rekoč:

„Ne najdem skoraj besede, s katero bi se spodobno zahvalil, slavni pevci! za toliko čast, ki ste mi jo dali, ker ste izmed svojega velicega števila izbrali mene, da bodem pred vami nosil krasno zastavo, katero so naredile in poklonile nam nežne roke rodoljubih Slovenk, s kterimi se lahko ponaša slovenski narod. Ne čutim se vrednega te velike česti; ali vendar se je nikakor ne smém braniti, ker sicer bi žalil vero, ki jo imate do mene. Prejemljem tedaj iz roke g. dr. Dragotina Bleiweisa domačo pevsko zastavo, in slovesno obetam, da bode moj trud vedno in povsod, da bi jo pred vami nosil tako čestno, kakor boste gotovo tudi vi čestno ho-

dili za njo; slovesno obetam, da jej ostanem zvest, kakor je gotovo pripravljen ves naš veliki zbor držati jej trdno zvestobo. V mojih rokah se bode nad vami vila in igrala z vetrovi prostega zraka naša zastava, in pod njenimi krili bodo vaša grla povzdigovala krepke glase na slavo svoje domovine. Stati moramo okoli njenega droga trdno, stati moramo nepremekljivo, kakor stoji sinja skala, pa naj se tudi vá-njo zaglanjajo valovi, naj vá-njo leté strele iz oblakov. Naša zastava je slovenska, in slovenska so tudi naša srca; slovenski so glasovi naših pesmi; naš namen je domoljuben, kakor so krasne gospé in gospodičine, od katerih smo prijeli ta pomenljivi dar, ktereга bodemo najvrednejši potem, ako bodemo hvaležno ustrezali blazemu namenu lepih darovalk. Posvetimo ta krasni dar s krepkimi, narodnimi glasovi junaške pesmi, čegar prva vrsta objemlje drog nam poklonjenega praporja, in zakličimo sóglasno žive besede, ki se uže razlegajo po gorah in ravninah skoraj vsega obširnega slovanstva: „naprej zastava slave!“

Po teh besedah je okoli zastave zbrani pevski zbor krepko zapél: „Naprej zastava slave“ in „Hej Slovani.“ Po poldne so gg. pevci naredili gospém in gospodičinam veselico v zgornjej Šiški na Strmolu, na vrtu trgovca g. Jožefa Pleiweisa, kamor se je bilo zbralo nad 300 čitalničnih udov. Gosp. Vojteh Valenta se je tu še enkrat zahvalil v navdušenem govoru Slovenkam, ktere je zopet vabil, naj pristopajo k pevskemu zboru; njegovim zadnjim besedam: „slava Slovenkam!“ pa je zagrmelo klicanje: „živete!“ in umetni ogenj je razsvetilil vso okolico, možnarji so pokali nad vasjó, in rakete so letéle v zrak, kar je zopet oskrbel in vodil vrl domoljub, posebno izurjen v tacih pripravih. To slovesnost je bil tudi počastil gosp. Blaž Potočnik, župnik iz Šent Vida. Pevci so zapeli njegovo vsemu južnemu slovanstvu znano pesem: „pridi Gorenec,“ in „živio!“ mu je donelo, čaše pak so žvenketale v njegovo zdravje. Godba, petje in ples je razveseljeval društvo. Zadnji gostje so se vrnili pozno po noči proti Ljubljani. — Ta dan so zopet zlate črke zapisale v zgodovino naše čitalnice, ker so pokazale vrle Slovenke, kako so živo vnete za slovensko reč!

Dopisi.

Iz Tomina. Obhajali smo prav radostni in zadovoljni veselico, ktero nam je bila napravila naša čitalnica 4. dan t. m. Dasitudi se niso mogli bohinjski pevci vdeležiti „besede,“ vendar se je bilo zbralo toliko domačih in vnénjih gostov, da toliko še nikoli ne. Posebno gospéj in gospodičin je bilo lepo število. Pokazala nam je bila ta dan tudi goriška čitalnica svojo ljubav s tem, da nam je poslala dva, za našo reč iskrena zastopnika. Radostni vidimo, da so našim ljudém narodne veselice čedalje bolj po godi. To nam gotovo poroštjuje, da ne pogine narodno, v domača tla vsajeno seme, ampak obrodí zaželeni sad. „Beseda“ se je pričela s tem-le govorom: „Slavno društvo! Nikdar še nisim tako vesel stopil na to mesto, kakor denes. Denes pa radosten tu govorim zato, ker so ljubi gostje nas počastili sè svojim prihodom. V čitalničnem imeni pozdravljam iz dna svojega srca vas došlo gospodo. Dragi prijatelji, prišli ste iz Gorice in družih krajev; zahvaljujemo se vam vsem, ker smo prepričani, da le domoljube vas je k nam pripeljalo; kajti tukaj niste našli posebno lepe narave, kakor po Gorenskem, in mestnega ni pri nas nič; našli ste le srca, ki bijejo za Slovence in za našo drago domovino, in ta srca so vam udana. Dasitudi nas ločijo od vas manjše ali večje gore; vendar te gore niso nam duševne pre-

graje, kar dokazuje vaš prijazen prihod. Narodu je potrebno, da se po gosto obiskujejo čitalnice, pevske družbe in Slovencei vsi, ker le tako se narod seznani, pobrati in svojega visocega poklica se zavéda. Gospôda! naš mali narod je prav podoben družini, ktere členi so se preselili na več krajev. Pri takej družini, če je omikana, imajo navado, da se raztreseni udje shajajo vsako leto ali vsaj po daljšej dobi, in ti shodje so veliki prazniki vsem, ker se opominjajo preteklih časov in svojih ljubih nepričujočih, ter uživajo prav veselo sedanost, razgovorjaje se o svojih zadevah, in vzajemno si pomagáje. Ljubezen se tako med njimi goji, naravne vezi se tudi še bolj natezajo, in srečna je taka družina, ki se zavéda svojega rodu. Tako zedinjena, tako srečna družina bodi naš slovenski narod! Da pa to bode, mnogo pomore vzajemno obiskovanje. Očividno je, da smo uže na pravem poti. Čitalnice si uže dalje časa prijazno dopisujejo, kakor ločeni prijatelji; narodno petje in časopisi budijo čutje sorodnosti, in vse to nas je pripravilo, da živo želimo, naj bi se tudi osobno seznani in osobno prepričali, ali naša slovenska reč zares klije, naj-si živimo na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem ali Primorskem. Ker so pa te želje tako žive, nadjati se smemo, da se bode po zdaj čedalje bolj množilo to vzajemno obiskovanje. Zagotavlja nas to vse najlepših nastopkov, teh namreč, da bodo vezi našega prijateljstva in domoljubja objemale vse, ki si prizadevajo za omiko in blagost svoje domovine. To priduje vsemu narodu, ker domoljube in duhovite besede nikdar niso zastonj govornene; duh vnemlje duha, svobodna beseda seza lahko v srce, in razširja se sama po sebi med ljudstvom. Prav koristna so pa ta obiskovanja narodu posebno zato, ker nas pripravljajo ti mali shodje, te majhne skupščine za občne narodne slovenske shode na blejskem jezeru. Ti občni shodje bodo nedvomljivo od leta do leta imenitnejši in važnejši, pravi termometer naše navdušenosti za narodno reč. Dasitudi nimamo edinega slovenskega deželnega zbora, vendar si lahko napravimo na blejskem jezeru drugo narodno središče, ktero je nam Slovencem potrebno, kakor drugim narodom in vsakej stvari. Brez središča razpada vsaka reč, razpada tudi narod. Vaše obiskovanje torej prelubi gostje, ni samo nam prijetno in prav zanimljivo, ampak tudi važno je in koristno v narodnem oziru. Zatorej gospôda, zakličimo prav srčno našim velespoštovanim gostom: „živeli!“ Poleg raznih pesmi, izmed katerih nam je bila „Gorenka“ posebno všeč, deklamovale so se te-le: „roža med trnjem,“ Cegnarjeva, „Lenora“ Preširnova prestava, „pogovor iz Marije Stuartke med Ivano Kenedy in Marijo“ po Cegnarjeveji prestavi. Potem je bil ples. Kakor so do zdaj mladenči in deklice zvesto poslušali govore in petje, še veselejše pak so se potlej zasuknili po ozaljšanej dvorani. Da pa ni bila veselica preenolična, zato so bile med ples vpletene te-le deklamacije: „domovina“ Praprotnikova, „Ljudmila“ Vilharjeva, „pozdrav“ Praprotnikov in odkršek Tomanove „edinosti.“ Razun „Lenore“ in „Ljudmile“ so dekleta govorila vse drugo. Mladež se je pleše radovala; starci pak smo poleg premišljenih in modrih besed pri večerji napijali na srečo in dober vseh naših čitalnic in tudi na potrebni napredek slovenskega izobraževanja. Veseli smo se prepričali, kako lep sad je pri nas obrodilo to, da se je razlagala deklamatorika. Naše mlade gospodičine so bile poprej tako bojazljive, da ni lahko bilo pripraviti ktere, da bi se pokazala na odru; zdaj pa uže dobro umejo deklamatorična pravila, in tako so vnete, da bi vsaka rada deklamovala, in da komaj čakajo dné, ktereга se napové „beseda.“ Iz prijateljske in domorodne ljubezni svetujemo torej, naj bi tudi po družih slovenskih čitalnicah rodoljube razlagali potrebno deklamatoriko.

Važnejše dogodbe.

Ljubljana. Uže delj časa je slišati, da je g. Jožef Marn potrjen za pravega učitelja, in da bode prihodnje leto razlagal v štirih razredih niže gimnazije vèrstvo, in v štirih razredih više gimnazije slovenščino. Tudi berilo za 8. razred je neki uže jako pripravljeno.

— Hitropisno društvo, ki se je bilo med sejami deželnega zbora ustanovilo v Ljubljani, ima uže potrjena pravila.

— V Dolu je bil 11. dan t. m. po poldne ogenj, ki je požgal 6 hiš in mnogo družega poslopja, celó menda tudi nekaj živine. — Čuti je, da je te dni po Gorenskem na več krajih gorélo. — 12. dan t. m. je utonil 13 let star deček pri Treoveji opécnici, ko se je kopal v jami, iz ktere so izglobali glino.

Kranj. Glavni program za „besedo“ kranjske čitalnice 16. t. m. oznanja: 1) ob osmih zjutraj se v čitalnici izroči zastava kranjskim pevcem; 2) sprejmó se ljubljanski pevci ob devetih do poldne na Laborah; 3) sv. maša ob 11 uri v farnej cerkvi; 4) izročé kranjske gospé in gospodičine trak národnim ljubljanskim pevcem ob 12. uri v čitalnici; 5) kosilo na starej pošti ob enej po poldne; 6) društvo pojde na grob slavnega Preširna; 7) vélika beseda ob osmih zvečer. — Slišimo, da k tej slovesnosti pridejo tudi novomeški pevci.

Zagorje na Pivki je pogorelo 10. dan t. m. precej po polnoči; pogorelo je 9 hiš s poslopji vred.

Trst. Gosp. vladika Strossmajer je bil 5. dan t. m. prišel v Trst, da bi se zarad zdravja kopal v morji. Zboga velike vročine se je pa uže 8. dan vrnil domú.

Štajerska. V Laškem bodo igrali 17. dan t. m. miloradniki (dilettanten) veselo igro „dobro jutro“ na korist sadnej šoli. — 31. dan julija je bil ogenj na Vranskem. Pogorel je poštarju kozlec, hlev in drvnica.

Dunaj. Nj. veličanstvo je 4. dan t. m. potrdilo koroškemu deželnemu zboru sklep, po katerem bode za upravno 1863. leto in za 14 mesecev 1864. leta po 48 odstotkov priklada k vzacemu goldinarju pravega davka razun vojnega priklada, in sicer po 22 odstotkov za deželno blagajnico in po 26 odstotkov za blagajnico zemljiščne osvoboditve.

— Pismo zarad rusko-poljske vojne še ni šlo v Petrograd.

— 11. dan t. m. je šel g. nadvojvoda Ferdinand Maks na Dunaj, kjer se bode posvetovala presvitla cesarska rodovina, kako je odgovoriti zarad meksikanske cesarske krone, ponujane g. nadvojvodi Ferdinandu Maksu.

— Priti v Frankfurt na knežji zbor do zdaj razun pruskega kralja samo še niso obljubili hanoveranski, holandski in danski kralj, potem altenburški vojvoda in meklenburg-šverinski véliki vojvoda.

Trojedina kraljevina. 3. dan t. m. je 5 let star deček zažgal Virje v hrvaškeji granici. Pogorélo je 312 raznih poslopij, izmed kterih 77 graničarskih hiš, 1 državno poslopje, 1 srenjska hiša in 1 vojaško hranišče za žito; škode je nad 40.000 gld.

Dalmatinska. Gosp. Duplančić, poprejšnji vrednik in zdaj še deželni poslanec, pišejo, da je zarad svoje tiskarne tožbe pobegnul v Italijo.

Moravska. 24. in 25. dan avgusta bode v Brnu posvetna veselica v spomin tisočletnega godú sv. Cirila in Metoda. Snide se 843 pevcev iz Češke, Moravske in z Dunaja.

Ogerska. „Wiener Abendpost“ pripoveduje, da kmetje niso ubili grajščaka Lazarja.

Erdeljska. Druge volitve za erdeljski deželni zbor so od 12. dneva t. m. prestavljene na 14. dan.

Ruska. Gospodičino Pustovojtovo so začele tudi še druge posnemati. Gospodičina Barbara Zajčeva je prosila, da bi se smela v družbi dveh svojih bratov bojevati v družem

kozaškem polku. Car je dovolil, ker je obljubil njé oče, da jej bode vedno dajal, česar bode potrebovala.

Loterija 12. avgusta 1863.

Dunaj: 36. 1. 46. 34. 73.

Gradec: 14. 25. 37. 71. 7.

Dunaj 13. avgusta. — Nadavek (agio) srebru 11.00.

Ljubljana.

(Burka.)

Sem židane volje,
Sem denes vesel,
O belej Ljubljani
Bom eno zapél.

Ljubljana je nekda
Emona bilá,
Zidár je bil Jazon,
Na grškem domá.

Grimm-Ize bi sodil:
Tam ni bil domá,
Ker Jazon poménja
„Den Sohn des I-a.“

Emona je stala
Lét dvajsetkrat sto,
Pa Atila pride,
Razruši jo vso.

Le zopet se zdrami,
Zagleda bel dan,
Rodí se Ljubljana,
Krstí jo Slovan.

Za národom narod
Valí se do nje;
Obstalo je naše
Junaško srcé.

Pridrli so Turci
Na našo goró,
Spodili smo vraga
Čez sedmo vodó.

Po tmíni je zora,
Po zori je dan,
Napoleon kliče:
„Ilirij, vstan!“

Za dnevom mrači se,
Za mrakom je noč,
Po noči smo vili
Roké zdihajoč.

Še dvakrat sijalo
Je solnce gorkó,
Pa zdaj še ne vemo,
Kaj je, in kaj bo!

Ljubljana topa,
Pa „lauer Bach“ ni,
Ugodna je rakom,
Še karfom diši.

Bi mirna, bi hladna,
Bi čista bilá,
Pa vodo kalita,
Možička jej dva.

Če hiše gorijo,
Na gradu grmí;
Če srca gorijo,
Na gradu molčí.

Strelišče pod gradom,
(Maison tres — honette),
Streliščejo tamkaj
Že trikrat sto let.

Domače gledišče
Le vnénje redí;
Zakaj nima kruha
Za naše ljudi?

Reduta pripravna
Für Hans und Marie,
Nikadar za Micko
In Janeza ní.

Kazina od xunaj
Je lepa, to znam;
Od znotraj ne znam nič,
Ker surko imam!

Čitalnica naša
Ko stena stoji,
Je varna od strele
Nasprotnih očí.

Od novega trga,
Vam tóle povém,
Da trava po trgu,
Bo dana v najem.

Od nemškega grunta
Se skoraj ne vé,
Zakaj zabavljivo
Ima to imé.

Ne mara so nekda
Kočevarji b'li,
Ki so polastili
Se té-le ravní.

Pod rožnim potokom,
„Beim gläschen kafé,“
Se mnogo klepéta
Med lončki razvé.

Pred mestom je krasen,
Košat drevoréd,
Dvonoge bučele
Tam srkajo med!

Sred mesta je zvezda,
Ki srca hladi;
Za „grüssat“ in „dankat“
Pripravnejše ní.

Dekline so lične,
So mleko in kri,
Da ta kraj Balkana
Krasotnejših ní.

Le néke med njimi
So take ko sod,
V nezmernih obročih,
Prav „zuckerfäss-mod!“

Še eno vam pravim,
Razširi naj se:
Slovenec dá roko,
Podá se pa ne!

Miroslav.